

усмено. Предавалац мора примаоцу саопштити све што је потребно да се служба одмах може наставити правилно, без застоја и сметње.

Контрола безбједности саобраћаја и рада ТКД

Члан 40.

ЖРС су дужне да организују и трајно врше контролу безбједности и уредности жељезничког саобраћаја према Закону о Жељезницама Републике Српске.

ЖРС је дужна да прати и анализира стање безбједности и уредности у жељезничком саобраћају и спровођење прописа из ове области и да предлаже и предузима потребне мјере за унапређење безбједности и уредности жељезничког саобраћаја.

Контролори у оквиру ЖРС су дужни да најмање једном у два мјесеца у свакој радној јединици ЖРС изврше контролу радне и технолошке дисциплине ТКД.

ЖРС треба да сарађује са Министарством за саобраћај и везе и здравственим установама приликом контроле безбједности и уредности саобраћаја. Истим органима ЖРС треба до краја јануара да достављају годишње извјештаје за протекли период о свом раду и стању безбједности и уредности саобраћаја и техничкој колској дјелатности. Детаљније одредбе о обављању службе у присуству лица овлашћеног за надзор и надлежног руководиоца дате су у Правилнику 2.

V - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник техничке колске дјелатности донесен од стране Заједнице југословенских жељезница, број 16/13-88. од 1. октобра 1988. године.

Члан 42.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјениваће се од 1. марта 2005. године.

Број: 04/340-115/05
4. фебруара 2005. године
Бања Лука

Министар,
Драган Шолаја, с.р.

294

На основу члана 5. став 2. Закона о Жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/01 и 101/03) и члана 58. Закона о министарствима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 70/02 и 33/04), министар саобраћаја и веза Републике Српске доноси

ПРАВИЛНИК

О ВУЧИ ВОЗОВА НА ПРУГАМА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ (243)

Део I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Уводне одредбе

Члан 1.

Овај правилник садржи одредбе по којима се обавља вуча возова на пругама у Републици Српској.

Поред ових одредаба, мјеродавни су и остали саобраћајни и технички прописи који регулишу ову област.

Овим правилником морају бити снабђевена радна мјеста и машиновође предвиђена Правилником 650.

Жељезнице Републике Српске (у даљем тексту: ЖРС), имаоци жељезница и оператори (у даљем тексту: власници вуче) могу одредити и друге раднике и радна мјеста који треба да буду снабђевени овим правилником.

Дјелатности вуче возова

Члан 2.

Вуча возова на пругама је једна од основних дјелатности у жељезничком саобраћају, чији је задатак:

- благовремено обезбјеђење исправних и одговарајућих вучних возила за вучу возова и маневру;
- обезбјеђење потребног и способног особља за вучу возова и маневру;
- остварење безбједног, уредног и економичног саобраћаја;
- одржавање вучних возила у исправном стању.

За остварење овог задатка одређене јединице вуче возова располажу на одређеним мјестима одговарајућим средствима, постројењима и објектима и старају се о њиховој исправности и способности.

Организациона и службена мјеста вуче

Члан 3.

За обављање вуче постоје организационе јединице вуче, депои и радионице (у даљем тексту: јединица вуче), и то према организационој структури власника вуче.

Јединица вуче располаже особљем вуче, вучним возилима, објектима и осталим средствима потребни и за обављање вуче.

Јединица вуче може да располаже и средствима за одржавање вучних возила, као и средствима за интервенцију при ванредним догађајима.

Дио пруге на коме јединица вуче превлачи возове назива се вучна дионица (сектор).

Јединица вуче може имати више вучних дионица (сектора).

На једној вучној дионици (сектору) могу превлачити возове двије или више јединица вуче.

Дио жељезничке мреже на којем једна јединица вуче обавља послове вуче назива се подручје те јединице вуче (вучни рејон).

Јединица вуче стара се на своме подручју о свим објектима, постројењима и опреми јединице вуче, о одржавању и оправци вучних средстава, о давању потребне помоћи у случају ванредних догађаја, као и о надзору над вучом.

Круг јединице вуче је простор на коме су смјештени објекти и постројења (колосијени, зграде итд.), који служе за обављање рада јединице вуче.

Мјесто на колосијечној мрежи гдје се врши примопредаја вучних возила између јединице вуче и станице је граничник, који је одређен пословним редом станице и пословником јединице вуче.

Оперативни радници службе вуче у смислу овог правилника сматрају се машински диспечер и надзорник локомотива.

Стручна способност особља вучних возила

Члан 4.

Под особљем вучних возила подразумијева се:

- машиновођа,
- машиновођа за маневру,
- помоћник машиновође.

Машиновођа је стручно лице оспособљено за руковање једном или са више врста и серија вучних возила на отвореној пруги и у станицама, и то: парном, дизел, електролокомотивом, моторним колима или моторним возом.

Машиновође се разврставају, и то:

- машиновођа инструктор је радник који је стекао услове да управља вучним возилом при вучи свих врста возова и врши обуку кандидата за машиновођу;

- машиновођа првог ранга је радник који је стекао услове да управља вучним возилом при вучи пословних, експресних, брзих и убрзаних возова;

- машиновођа другог ранга је радник који је стекао услове да управља вучним возилом при вучи путничких и локалних путничких возова;

- машиновођа трећег ранга је радник који управља вучним возилом при вучи теретних возова.

Машиновођа инструктор може бити машиновођа првог ранга ако је возио најмање три године у том рангу и ако испуњава остале прописане услове. Број инструктора за своје потребе власник вуче одређује ситемизацијом.

Машиновођа првог ранга је машиновођа који је возио најмање три године као машиновођа другог ранга и који је за то вријеме испунио и остале услове предвиђене овим правилником.

Машиновођа другог ранга је машиновођа који је возио најмање три године као машиновођа трећег ранга и који је за то вријеме испунио и остале услове предвиђене овим правилником, односно машиновођа који је изгубио први ранг.

Машиновођа трећег ранга је машиновођа оспособљен за самостално руковање вучним возилом са положеним стручним испитом и радним искуством на пословима машиновође до три године, односно машиновођа који је изгубио други ранг.

Приликом промјене ранга машиновођи се издаје одговарајуће рјешење.

Машиновођа за маневру је радник који управља локомотивом на маневарским пословима. Сврстава се у два ранга:

- машиновођа за маневру првог ранга,
- машиновођа за маневру другог ранга.

Машиновођа за маневру првог ранга је машиновођа који је управљао маневарском локомотивом најмање три године и за то вријеме је испунио и остале услове.

Машиновођа за маневру другог ранга је машиновођа маневре са положеним стручним испитом и радним искуством на пословима машиновође до три године и машиновођа који је изгубио први ранг.

Помоћник машиновође је радник са положеним стручним испитом, који послужује вучна возила и обавља послове који су предвиђени прописима.

Послове помоћника машиновође може обављати и машиновођа било којег ранга, само за серију вучног возила за који има положен испит.

Остали услови које машиновођа и машиновођа за маневру мора да испуни да би добио виши ранг:

- да је возио најмање три године у претходном рангу,
- да у посљедње три године није кажњен за повреду радне дужности због угрожавања безбједности саобраћаја, и то усљед:
 - а) проласка без одобрења поред сигнала који забрањује даљу вожњу;
 - б) пролаза станице или службеног мјеста гдје је предвиђено стајање;
 - ц) удеса или избјегнутог удеса;
 - д) неоправданог искључења уређаја за контролу будности машиновође;
 - е) неоправданог искључења уређаја аутостоп;
 - ф) уживања алкохола или опојних дрога;
 - г) прекорачења дозвољене максималне брзине;
 - х) других случајева за које је извршена дисциплинска мјера због теже повреде радне дужности.

У случају да машиновођа, односно машиновођа за маневру не испуни услове предвиђене у овој тачки, губи постојећи ранг.

Распоред машиновођа у нижи ранг врши се са даном почињене повреде радне дужности, односно са даном сазнања о повреди радне дужности.

Поново добијање вишег ранга стиче се послјидије двије године, под условом да се не учине повреде радне обавезе из става 8. овог члана.

Пословодни орган ЖРС може одредити за подручје ЖРС и строже услове за рангирање машиновођа у рангове прописане овим правилником.

Машиновођа вишег ранга може бити распоређен по потреби службе да ради у нижем рангу, док се обрнути рад забрањује.

У случају настале потребе ради несметаног одвијања саобраћаја у станици или на отвореној прузи гдје нема јединице вуче, може се употријебити и машиновођа нижег ранга да ради у вишем рангу само до прве јединице вуче гдје је могуће извршити замјену.

Члан 5.

Особље вучних возила мора познавати прописе своје службе и других служби како би службу обављало уредно и правилно у циљу безбједности и уредног саобраћаја, за што је одговоран руководиоца јединице вуче.

Руководилац јединице вуче, односно одговорни радник, мора доставити особљу вучних возила, уз потврду пријема на прописаном обрасцу, свим правилницима и упутствима који су прописани за њих или њихово радно мјесто према Правилнику 650.

Особље вучних возила мора се и само старати да располаже свим потребним прописима за вршење свога рада, да у њих благовремено уноси све настале допуне, измјене, исправке и тумачења. О свим допунама, измјенама, исправкама, тумачењима и објашњењима прописа особље вучних возила мора бити доказно обавијештено.

Особље вучних возила дужно је да посјећује часове поучавања по издатом распореду. Поучавање се врши одвојено за машиновође, машиновође за маневру, односно за помоћнике машиновођа.

Ако машиновођа, машиновођа за маневру или помоћник не положи периодични испит, забрањује му се обављање свих послова непосредно везаних за безбједност жељезничког саобраћаја све док поновним испитом не докаже потребну стручну способност, сходно одредбама Правилника 646.

Ако особље вучних возила треба да врши службу на прузи коју не познаје, треба најприје да путује на вучном возилу као треће лице ради упознавања те пруге.

Самосталну службу на тој прузи смије да врши тек када је дало писмену изјаву јединици вуче да је ту пругу упознало и да може без опасности вршити службу и по дању и по ноћи.

Ако пак машиновођа треба да вози на прузи коју не познаје, мора са њим на вучном возилу да путује жељезнички радник истог занимања као спроводник (пилот) који ту пругу добро познаје.

Обавјештавање особља вучних возила

Члан 6.

Особље вучних возила мора се доказно обавјештавати о свим издатим наређењима и упутствима, односно о свему што мора знати ради правилног и безбједног вршења службе. Обавјештавање се обавља истицањем објаве и писменим наређењима у књигама обавјештења. Важнија наређења особљу вучних возила треба прописати и растумачити приликом редовног поучавања, а хитна саопштења треба и усмено саопштати приликом ступања на рад или у току рада.

Књига обавјештења је документ о чијој исправности јединица вуче мора строго водити рачуна. Постоје две књиге обавјештавања, и то: обавјештење и упутства сталног карактера и обавјештење и упутства привременог карактера.

Обавјештење радника власника вуче који послужују индустријске колосијеке и радника са сталним распоредом рада изван јединице вуче обавља се путем службених мјеста (станице и сл.).

Особље вучних возила је обавезно да приликом ступања на дужност провери да ли је издато неко ново обавјештење, да се са њим упозна и то потврди потписом и датумом. Пријем ових обавјештења дужан је стално да контролише надзорник вучних возила и друго овлашћено лице.

Особље вучних возила које је извјесно вријеме било одсутно са дужности мора се упознати са свим издатим упутствима и обавјештењима објављеним за вријеме њихове одсутности.

Јединица вуче стара се да се свако обавјештење даје на вријеме и тачно. О хитним обавјештењима особље вучних возила се мора обавјештавати још и усмено, а оне који су на путу мора обавјештавати преко станица, односно јединица вуче у којима ће се особље вучних возила најприје затећи.

Предаја и пријем јединице вуче

Члан 7.

Руководилац који прима јединицу вуче може приступити вршењу дужности тек када му је јединица предата.

Примопредаја дужности приликом разрјешења руководиоца јединице вуче врши се комисијски. Састав комисије одређују власника вуче.

О примопредаји јединице вуче саставља се записник. Уз записник се прилажу правила и пословник јединице вуче, са додатком уз њега. Додатак треба да обухвати елементе који су важни за извршавање службе у јединици.

Овај додатак дужан је благовремено да припреми руководиоца јединице који предаје дужност.

Записник о примопредаји са прилозима саставља се у четири примјерка. Један примјерак добија власник вуче, по један примјерак руководиоца који предаје, односно прима и један остаје у јединици вуче.

Дио II

СРЕДСТВА ВУЧЕ

Вучна возила

Члан 8.

За обављање вуче потребна су следећа средства:

- вучна возила,
- објекти, постројења и опрема и
- материјал и резервни дијелови.

Вучна возила су жељезничка возила са сопственим погоном.

Вучна возила се дијеле на:

а) локомотиве:

- дизел,
- електричне,
- парне;

б) моторна кола и возове:

- дизел,
- електро,
- шинобусе;

ц) моторна возила за посебне намјене.

Одржавање и оправке вучних возила

Члан 9.

Исправност вучних возила постиже се њиховим редовним одржавањем.

О одржавању вучних возила старају се јединице вуче којима су вучна возила додијелена на коришћење.

Недостатке на вучном возилу, и ако нису моментално опасни за рад возила, треба одстранити чим се опазе, да би се спријечило повећање квара и могућност штетног утицаја на исправан и економичан рад возила.

Особље вучног возила дужно је да покуша на путу да отклони квар на возилу.

У случају да се неки кварови или оштећења из било којих разлога не могу одмах отклонити, а одлагање оправке је могуће без опасности за сигуран рад вучног возила, треба о овоме писмено извјестити одговорног радника вуче, ради саопштења машиновођи. По повратку са пута, односно рада, на вучном возилу треба безусловно извршити тражене оправке.

Јединица вуче, депо, односно радионице морају у својим стовариштима имати потребан материјал и резервне дијелове за оправке, нарочито оне који се често кваре или троше, да вучна возила не би дуго чекала у оправци.

Одржавање појединих врста вучних возила обавља се по одредбама Правилника 241 и важећих стандарда.

Објекти, постројења, опрема, материјал и резервни дијелови

Члан 10.

Свака јединица вуче, према врсти вучних возила и обиму задатка, мора да располаже одговарајућим објектима, постројењима и опремом за извршавање безбједног, уредног и економичног саобраћаја.

Размјештај и узајамна повезаност објекта, постројења и опреме у јединицама вуче треба да буду тако изведени да се омогући најрационалнији технолошки процес у пословању јединице.

Свака јединица, депо вуче (сервис) мора да располаже потребним материјалом и резервним дијеловима за обављање својих задатака. Количину залиха материјала и резервних дијелова по врстама, набавку, допрему и коришћење прописује корисник средстава, обезбјеђујући сигурност извршења реда вожње.

Дио III

ОБАВЉАЊЕ ВУЧЕ

Рад у смјенама (турнуси)

Члан 11.

Рад у јединицама вуче возова обавља се по смјенама (у даљем тексту: турнусима) и потреби саобраћаја.

Под турнусом се подразумијева такав распоред рада по коме се особље и вучна возила узастопно смјењују на раду.

Турнус особља вучних возила саставља јединица вуче на основу задатака који произилазе из реда вожње.

При састављању турнуса особља за вучу возила мора се придржавати важећих прописа о радном времену радника који посједају вучна возила, а код израде турнуса вучних возила одговарајућих норми показатеља експлоатације вучних возила.

Турнус вучних возила треба тако састављати да се свако вучно возило употреби за ону врсту вуче за коју је конструктивно подесно и економски рентабилно.

Турнуса вучних возила израђује власник вуче, односно јединица вуче и доставља заинтересованим организационим јединицама на чијим територијама саобраћају вучна возила.

О турнусима са рекапитулацијама њиховог обрачуна за цијелу своју територију власник вуче води статистичку евиденцију

Распоред рада

Члан 12.

На основу утврђених турнуса и начина посједања вучних возила, јединице вуче израђују мјесечни распоред

рада особља вучних возила. Према овом мјесечном распореду, узимајући у обзир свакодневно наручивање вучних возила за ванредне возове и отказивања или потребне измјене код редовних возова, одговорни радник саставља распоред рада за наредни дан.

Ако из ма којих разлога није могуће спровести утврђени и важећи турнус, тада се при састављању распореда рада треба држати начела да вучна возила и особље ступају на рад оним редом како је планирано, осим ако постоји оправдан разлог да се од тога одступи.

Ако у већ објављеном распореду рада настану промјене или допуне, о њима треба заинтересовано особље благовремено обавијестити на погодан начин.

Особље вучних возила дужно је да прати промјене распореда рада.

Ако је радник због болести или других неодољивих разлога спријечен да дође на рад, дужан је о томе благовремено, погодним путем, обавијестити своју јединицу, а најмање шест (6) сати прије почетка рада.

Ако јединица вуче није у стању да задовољи потребе у погледу благовремено наручених вучних возила, дужна је да одмах ступи у везу са саобраћајном службом и договорно ријеши питање отпремања брута.

Ако се за неки воз не може додијелити серија вучног возила која је за дотичне возове турнусом одређена, треба благовремено обавијестити саобраћајну службу.

Посједање вучних возила

Члан 13.

На основу турнуса вучних возила и прописа о радном времену, посједање вучних возила, на пругама у Републици Српској, по правилу је са више посада, јер омогућава боље коришћење вучних возила, а изузетно може бити и са једном посадом (специјални воз и др.).

Под посадом вучног возила подразумијева се број радника којима мора бити посједнуто вучно возило, као и мјесто из кога ће управљати њиме.

Начини посједања могу бити:

а) код електро и дизел-локомотива:

- машиновођа,
- машиновођа и помоћник;

б) код електромоторних возова:

б-1 код тро или четвородијелних:

- машиновођа,

б-2 код двије или више спојених тро и четвородијелних гарнитуре:

- машиновођа (на челу воза), односно двојица машиновођа (на челу и крају воза),

б-3 код тро и четвородијелних гарнитуре серије 311/315, 320/315:

- машиновођа и помоћник,

б-4 код двије или три спојене тро или четвородијелне гарнитуре серије 311/315 и 320/315:

- машиновођа и помоћник (на челу воза),

- машиновођа на другој гарнитурџи, а ако су три гарнитуре, и машиновођа на трећој гарнитурџи;

ц) код дизелмоторних возова:

ц-1 код једнодијелних, двојдијелних или тродијелних:

- машиновођа,

ц-2 код двије спојене једнодијелне, двојдијелне и тродијелне гарнитуре, када се управља са једног мјеста:

- машиновођа,

ц-3 код три или више спојених једнодијелних, двојдијелних или тродијелних гарнитуре, када се управља са једног мјеста:

- машиновођа (на челу воза), односно двојица машиновођа (на челу воза),

ц-4 код вишедијелних гарнитуре (четворо и петодијелних возова):

- двојица машиновођа (на челу и крају воза);

д) код шинобуса:

- машиновођа по гарнитурџи (1 мотор + 1 приколаца).

Уколико су шинобуси са даљинском командом која је укључена, дозвољава се машиновођа за двије гарнитуре;

е) код парних локомотива:

- машиновођа и помоћник (ложач);

ф) код дизел-маневарских локомотива:

- машиновођа,

- машиновођа и помоћник;

г) код парних маневарских локомотива:

- машиновођа и помоћник (ложач).

Посједање сваке серије вучног возила дато је у Прилогу 1 овог правилника.

Због својих специфичних разлога, власник вуче може повећати посаду вучног возла или више спојених вучних возила.

Машиновођама којима је вучно возило додијељено предаје се одговарајући алат и прибор у исправном стању, путем пописа алата и прибора вучног возила.

Примопредаја вучних возила између особља вучних возила обавља се писменим путем, на посебном образцу.

За вријеме задржавања у станицама или другим мјестима ван јединице вуче, када су у раду, вучна возила морају бити посједнута, а у кругу јединице вуче морају бити под надзором.

Посјед вучног возила у саобраћајном смислу регулисан је Правилником 2 и Упутством 248.

Припрема и издавање вучних возила

Члан 14.

Свако вучно возило у експлоатацији мора одмах по повратку са вожње, односно по завршетку рада бити припремљено за наредну вожњу и снабђено погонским материјалом (горивом, мазивом, водом, пијеском итд). Опремена се смије одложити само у случају ако се вучно возило повлачи из експлоатације на дуже вријеме или ако је потребна оправка која се не би могла вршити на опремљеном вучном возилу.

Вучно возило у јединици вуче или станици, када је смјештено на одређеном колосијеку, мора бити заклоњено и осигурано од самопокретања.

Ако је постављено на колосијек који је у нагибу, мора се осигурати и подметачима.

Надзор над вучним возилима у депоу и станицама када су у погону (код дизел-вучних возила кад дизел-мотор ради, електрична возила под напоном или парна локомотива под паром) може вршити радник са положеним одговарајући испитом.

О вучном возилу ван погона у кругу станице брине се отправник возова или овлашћени станични радник, а у депоу задужени радник (спољни надзорник и др.).

Детаљнији поступак прописан је Упутством 246.

Електро и дизел-вучна возила припремају се за рад после извршених провјеравања стања возила, према одговарајућим прописима за та вучна возила.

Вучна возила у кругу јединице вуче смије покретати само радник коме је та дужност повјерена, који има положен испит за дотичну серију најмање за машиновођу за маневру.

Кретање вучног возила у кругу јединице вуче прати, даје потребне сигнале и поставља скретнице радник који мора да буде снабђен потребним сигналним средствима и да има положен одговарајући испит.

Кретање вучног возила у станици обавља се према пословном реду станице. Да би се могло увијек тачно установити када је вучно возило било предато станици или јединици вуче, води се књига о примопредаји вучних возила на граничнику, уколико пословним редом јединице вуче није другачије прописано.

Од часа када вучно возило напусти круг јединице вуче до повратка у јединицу вуче, особље вучних возила се управља по службеним налозима саобраћајног особља које је за то овлашћено.

Одлуку о промјени турнуса или упућивању на преглед или оправку вучног возила доноси оперативни радник службе вуче.

За излазак из јединице вуче, вучно возило мора бити способно и потпуно спремно да се благовремено стави на располагање саобраћају, према мјесним приликама које прописује односна јединица вуче.

Забрањује се постављање на или унутар вучног возила постера, слика или других симбола који нису предвиђени стандардима или другим жељезничким прописима, осим у случајевима предвиђеним законом.

У случају отказа неког редовног воза чија је локомотива потребна ради пријема воза из супротног смера, јединица вуче, односно оперативна служба вуче треба одмах да ступи у везу са распоредном, односно крајњом станицом и надлежном јединицом вуче и да отпремену воза одговорно ријеша.

Држање приправности (резерве)

Члан 15.

1. За случај онеспособљавања вучног возила или за хитну вучу помоћног воза, у појединим већим јединицама вуче, вучно возило и особље се могу држати у приправности ради замјене онеспособљеног вучног возила, односно интервенција за случај ванредног догађаја.

За службу приправности у осталим јединицама вуче држати у приправности вучно возило и особље ради замјене онеспособљеног вучног возила, односно интервенција за случај ванредних догађаја.

За службу приправности у осталим јединицама вуче употријевити вучна возила која су стигла с пута, или се у случају потребе могу одређивати и посебна вучна возила.

У којим јединицама вуче и у ком броју се вучна возила и особље редовно држе у приправности, прописује власник вуче.

Вожња на прузи

Члан 16.

При вожњи воза машиновођа мора да одржава редовно вријеме вожње, као и да води рачуна о максималној брзини воза у односу на пружна постројења, падове, кривине и друге услове наведене у књижици реда вожње и књигама саопштења.

Машиновођа је дужан да за вријеме вожње посматра и прати рад и понашање вучног возила у саобраћају и да по повратку са пута све уочене недостатке упише у књигу оправака.

Вријеме бављења воза у станицама особље вучног возила ће искористити за преглед вучног возила.

Ако је машиновођа на путу примијетио неку неисправност на возу, о томе обавјештава прегледача кола, а уколико нема прегледача кола, сам доноси одлуку о даљем поступку (избацивање кола и др.).

Уколико је предвиђено бављење воза у станици мимо реда вожње (застој у саобраћају, елементарне непогоде и сл.) дуже од 120 минута, машиновођа ће, по налогу отправника возова, извршити вожњу другог воза у истом, односно другом смјеру, а уколико нема такве могућности, по налогу диспечера, повући ће вучно возило у најближу јединицу вуче и предати га надзорнику вучних возила.

Распрема вучних возила по завршетку рада

Члан 17.

Када воз стигне у крајњу станицу вучне дионице, задужени радник отквачује локомотиву од воза, а станични радник (спроводник) вучно возило прати до граничника или га поставља за повратни воз, ако другачије није регулисано пословним редом станице.

Ако је на путу машиновођа примијетио неку неисправност на вучном возилу коју није могао отклонити, по повратку у јединицу вуче усмено обавјештава надзорника локомотива о томе и уписује у књигу оправака.

Када вучно возило приспије у јединицу вуче, мора се обавити технички преглед возила, а по обављеном прегледу и отклањању евентуалних кварова приступа се опремању вучног возила за наредни рад.

Отпремање вучних возила

Члан 18.

Отпремање вучног возила које се враћа домицилној јединици вуче, упућује ради пријема воза, оправке или предаје другој јединици вуче, врши оперативна служба вуче споразумно са саобраћајном службом.

Пријаву за отпремање вучног возила јединица вуче благовремено доставља станици и оперативној служби.

Том приликом треба утврдити да ли такво вучно возило треба упутити као:

- радну локомотиву у служби код воза, која се користи за вучу,
- радну локомотиву ван службе код воза, која сама себе креће,
- радну локомотиву као локомотивски воз и
- нерадну локомотиву, коју треба вући.

Сваку парну радну локомотиву ван службе мора пратити машиновођа и помоћник машиновође парне вуче (ложач), а радно вучно возило друге врсте погона прати само машиновођа.

Нерадно вучно возило свих врста погона мора увијек пратити радник јединице вуче са испитом најмање помоћника машиновође.

Код дизел и електро-вучних возила морају бити искључени погони.

Нерадна парна локомотива је редовно без ватре у ложишту, са скинутим кретним полугама, са учвршћеним укреним главама и са ископчаним разводницима.

Ако парна локомотива треба да има ватру у ложишту, пратилац мора бити помоћник машиновође парне вуче (ложач). Пратилац ложи когао само толико да вода у њему не достиже тачку кључања.

Регулатор у овом случају мора бити стално затворен, крма постављена на средину, а цилиндарске славине отворене.

Поступак у случају квара на вучном возилу

Члан 19.

Сваки квар на вучном возилу мора се установити и узрок квара утврдити.

Кварови на вучном возилу за вријеме вожње могу бити такве природе да захтијевају краће задржавање у станици или на прузи, па послје отклањања недостатка машиновођа наставља вожњу до крајње станице или јединице вуче, гдје тражи оправку.

Ако је квар теже природе, машиновођа је дужан да се у року од десет (10) минута јави отправнику возова или диспечеру и да их извјести о могућности његовог отклањања.

Договорно доноси одлуку о наставку оправке вучног возила или слању помоћног вучног возила.

У случају када је вучно возило постало неспособно за даљу вожњу (дефект), оперативна служба је дужна да обавијести надлежну јединицу вуче.

Ако је вучно возило оштећено у кругу јединице вуче, јединица вуче утврђује узрок оштећења и предузима мјере за оспособљавање вучног возила и то пријављује служби власника вуче.

Тежи кварови или оштећења на вучним возилима који угрожавају безбједност саобраћаја утврђују се комисијски. Комисијском записнику прилажу се потребне скице кварова или оштећења и процјена причињене штете.

Дефектно вучно возило, по правилу, прати особље тог возила, а у изузетном случају машиновођа другог вучног возила, о чему одлучује машински диспечер.

Када вучно возило једног власника остане дефектно на територији другог власника, поступак о вучном возилу ријешити се договорно између машинских диспечера власника вуче, а у случају тежег квара између стручних служби власника вуче.

Примопредаја вучних возила између корисника

Члан 20.

Примопредаја вучних возила може да услиједи, и то:

- између јединица вуче једног власника вуче, на основу одлуке тог власника, и

- између јединица вуче два власника вуче, на основу одлуке оба заинтересована власника.

Примопредаја вучних возила може се вршити ради:

- повремене помоћи, са или без особља вучног возила,

- сталног коришћења, преносом основних средстава са или без накнаде, према споразуму.

Одлуку о примопредаји доносе надлежни органи из првог става овог члана писмено. У случају хитне потребе надлежни органи могу дати и телефонски налог, али се накнадно мора издати писмена одлука.

Примопредаја вучних возила између корисника се мора обавити записнички ако се вучно возило предаје без особља.

Вучна возила која се предају морају бити исправна и чиста, снабђена алатом, погонским материјалом и прибором. Са вучним возилом се мора предати и техничка документација.

Смјештај исправних вучних возила ван саобраћаја

Члан 21.

Вучна возила која се за одређени временски период неће користити за обављање саобраћаја смјештају се у исправном стању.

При смјештају вучних возила треба се придржавати начела да се првенствено смјештају возила која су приспјела из редовног одржавања.

Вучна возила се могу смјештати као исправна само ако су после оправке претрчала најмање 1.000 км, односно када прође гарантни рок.

Смјештај вучних возила категорише се у двије врсте, и то:

I врста: вучна возила која се појављују као вишак стања за потребе реда вожње и

II врста: вучна возила која се смјештају као оперативне резерве.

Редослијед смјештаја вучних возила, по правилу, је следећи:

- код парних локомотива првенствено из РО, затим из ГО и из СО и

- код електро и дизел-локомотива првенствено из ГО, затим из СО.

Вучна возила која ће остати ван саобраћаја дуже од једног мјесеца смјештају се у прву врсту, а вучна возила која ће остати ван саобраћаја до једног мјесеца смјештају се у другу врсту.

Вучна возила смјештају се у јединицама вуче по могућности у покривену, суву и добро провјетрену просторију. Надзор над њима води јединица вуче у чијем су кругу возила смјештена.

Котлове парних локомотива који су били смјештени више од двије године прије поновног стављања у погон треба прегледати и подвргнути проби воденим (хладним) притиском.

Стављање и узимање из смјештаја вучних возила по првој врсти спроводи се у договору са власником вуче.

Смјештај вучних возила обавља се према одговарајућем упутству власника вуче.

Право на управљање вучним возилом

Члан 22.

Управљање вучним возилом дозвољава се само радницима који испуњавају услове за управљање одређеним вучним возилом према одредбама Закона о Жељезницама Републике Српске.

Машиновођа мора да располаже писменом дозволом за управљање одређеним вучним возилом, која му служи и за идентификацију.

Писмену дозволу за управљање одређеним вучним возилом добијају машиновође на образцу и на начин који је прописан у Упутству 236.

У изузетно хитним случајевима управљање вучним возилом може преузети и лице које има право управљања тим вучним возилом, а испуњава и све остале услове за рад машиновође.

У таквом случају ово лице преузима сву одговорност машиновође од мјеста почетка до мјеста краја вожње. Прије почетка вожње мора у путни лист уписати службено мјесто или километарски положај воза на отвореној прузи одакле је преузео управљање вучним возилом.

Под хитним случајем из претходног става сматра се само оспособљавање машиновође тога воза за даље вршење службе.

Кандидати за машиновођу могу управљати вучним возилом само под надзором машиновође. За све неправилности одговоран је машиновођа.

Дозвола за вожњу на вучном возилу

Члан 23.

А. Лица која имају право вожње на вучном возилу

Под вожњом на вучном возилу подразумијева се вожња у управљачници вучног возила.

На вучном возилу за вријеме вожње, поред посаде вучног возила, могу се налазити:

- особље вучног возила које путује режи са овјереним ЕВИ,

- радници који имају прописану дозволу за вожњу на вучном возилу и

- остала лица предвиђена у наредном ставу овог члана.

Остала лица која се могу возити на вучном возилу без прописане дозволе су:

- радници жељезничке станице када су у служби, и то при маневрисању и при указивању помоћи,

- возно особље када мора путовати ради пријема воза, а нема могућности путовања возом,

- особље за одржавање пруге када путује на пругу ради хитног отклањања посљедица неког ванредног догађаја, а нема другог превозног средства,

- особље контактне мреже када врши контролу стања контактне мреже,
- особље за СС-постројења ради провјеравања сигнала у погледу исправности на прузи,
- органи МУП-а и љекар по хитном службеном послу, а нема другог превозног средства,
- стручно особље за вријеме пробне вожње вучног возила, пробе погонског материјала и других проба,
- комисија за испитивање вучног возила,
- комисија за полагање стручних испита,
- комисија за ислеђење ванредних догађаја,
- контролни и инспекцијски органи,
- лица под надзором.

У управљачници, поред посаде, по правилу, могу се возити још највише два лица. Изузетно се може возити и више лица, али се она морају распоредити и смјестити тако да не ометају рад посаде вучног возила. Неслужбен разговор са посадом вучног возила је забрањен.

Лица која користе вучно возило за превоз, било да имају прописану дозволу за вожњу на вучном возилу или су без ње (став 3.), дужна су претходно да се легитимишу машиновођи и без његовог захтјева.

Сва лица која путују на вучном возилу морају бити поименично уведена од стране возовође, односно машиновође у путни лист воза, односно на другу путну справу коју прописује власник вуче.

Б. Сталне и привремене дозволе за вожњу на вучном возилу

Дозвола за вожњу на вучном возилу се издаје на прописаном образцу.

Дозвола се издаје као стална и привремена.

Сталне дозволе важе за назначени временски период, а највише за годину дана. По истеку назначеног временског рока, дозволе морају бити продужене или замијењене. Продужење или замјену дозволе врши орган надлежан за издавање.

Сталне дозволе се издају "на име" и може их користити само оно лице на чије име гласи дозвола. Сталну дозволу "на доносиоца" може да користи радник који има налог за службено путовање у коме је назначен број односне дозvole.

Привремена дозвола издаје се само "на име" од случаја до случаја и важи за путовање на вучном возилу за оне пруге и возове који су у њој назначени и мора се издати у писменој форми.

Дозволе за вожњу на вучним возилима "на име", "на доносиоца" и привремене дозволе издаје:

- за раднике власника вуче, надлежна машинска служба власника,
- за инспекцијске органе, надлежно министарство,
- за лица који нису жељезнички радници, сваки власник вуче за своје подручје.

Обрасцима (дозвола за вожњу на вучном возилу) рукује одређено лице из предузећа надлежног за њихово издавање. Задужено лице води поуздано евиденцију о издавању дозвола.

Дозволама које гласе на доносиоца рукује одређени радник јединице којој су дозволе додијелене. О издавању ових дозвола води се евиденција.

Давање дозволе за вожњу на вучном возилу треба тако спровести да их добијају сами она лица која су непосредно везана за извршење конкретних задатака коришћењем вучног возила.

Ванредни догађаји

Члан 24.

А. Организација рада при ванредним догађајима

Јединица вуче ЖРС која је задужена да интервенише при ванредним догађајима мора располагати одговарајућим средствима, опремом и људством.

У средства за интервенцију при ванредним догађајима спадају:

- а) помоћни воз и
 - б) направе за чишћење снијега.
- а) Помоћни воз мора бити снабђевен:

- алатом, прибором и средствима потребним за дизање на колосијек исклизлих возила и њихово оспособљавање ради уклањања са мјеста ванредних догађаја,

- најнужнијом опремом за спасавање настрадалих лица и

- опремом за одмарање и намирницама за исхрану радника запослених у помоћном возу.

Помоћни воз се обично састоји од више кола и у том случају поједина кола по својој сврси носе назив: кола за алат, кола за спавање, санитарска кола и др. Састав помоћних возова за поједине јединице вуче прописује ЖРС.

Јединица вуче мора да располаже помоћним возом таквог ранга који одговара важности подручја на коме треба да интервенише.

За случајеве ванредних догађаја ЖРС располаже и колским дизалицама, које се налазе у јединицама вуче. ЖРС одређује у којим јединицама вуче ће се налазити дизалице.

Ако у случају већих ванредних догађаја све потребне радове није у стању брзо да изврши једна јединица вуче својим помоћним возом, руководиоца помоћног воза тражи помоћ сусједних јединица вуче или других надлежних служби, које су дужне да се одмах одазову позиву, с тим да се те услуге накнадно међусобно регулишу.

У сваком помоћном возу треба установити књигу рада у коју технички руководиоца који води радове уписује цио рад помоћног воза при сваком излазу, као и утрошак материјала и радне снаге.

Строго је забрањено узимати алат и справе из помоћног воза за обичне радове у јединици вуче без нарочите дозволе руководиоца јединице вуче. Ако је то неопходно, одмах по завршеном послу узети предмет из помоћног воза треба исправан вратити на одређено мјесто.

Ранг, опрему и рејоне дејства помоћног воза прописује Упутство 52.

- б) Направе за чишћење снијега

У направе за чишћење снијега спадају:

- сњезни плугови,
- сњезне ралице и
- сњезна гртала.

Сњезни плугови за локомотиве налазе се у потребном броју и инвентару сваке јединице вуче, која их мора одржавати у реду и смјештене на погодном месту, како би се у случају потребе без потешкоћа ставили на локомотиве.

Сњезне ралице су шинска возила која имају такав профил да гурана локомотивом испред себе чисте наслаге снијега. Сњезна ралица нема уређаја за погон а може имати механизам помоћу кога може ширењем крила мијењати ширину профила.

Сњезна гртала су шинска возила која чисте снијег испред себе помоћу ротирајућег точка који добија погон од сопствене погонске машине. Ова погонска машина може послужити и за ограничено кретање самог гртала. При чишћењу снијега гртало мора бити гурано локомотивом или самостално. Осим ових средстава, за спречавање нагомилавања снијега на отвореној прузи користе се и локомотиве са плугом назване крестариче.

Сњезна гртала и ралице треба сваке године благовремено подвргавати прегледу. За сњезне ралице, као и

гртала с моторним уређајима, који су различитих система и конструкција, постоје специјална упутства о руковању и послуживању. Њихов распоред по јединицама вуче налази се у Упутству 52.

За интервенције при ванредним догађајима јединица вуче мора да располаже одређеним бројем радника који претходно морају бити увјежбани за ову врсту посла.

Према важности и величини подручја на коме интервенције, јединица вуче има одређен број радника као сталну групу која дежура у помоћном возу. У случају да нема потребе за оваквом сталном групом, јединица вуче води списак радника оспособљених за овај посао, са тачним подацима и адресом стана, како би се могли позвати у свако доба.

На основу списка, руководиоца јединице вуче распоређује раднике и групе и израђује недјељне турнусе појединих група из којих се види који се радници могу позвати у појединим данима. У данима дежурства ван радног времена радници морају бити у својим становима, да би се могли одмах одазвати позиву. Потребне оправке и прегледе треба обављати у току љета и за њих водити књигу на исти начин као и за локомотиве.

За саобраћај сњижних гртала и ралица важе одредбе Саобраћајног правилника 2.

Прецизне одредбе доноси власник вуче за своје подручје.

Б. Послуживање при ванредним догађајима

С обзиром на то да постоје двије врсте средстава за интервенцију при ванредним догађајима (под а) и б) овог члана), за сваку врсту се прописује поступак за интервенцију.

По добијеном захтјеву за помоћни воз, јединица вуче је дужна да стави на располагање помоћни воз спреман за полазак из станице, према Упутству 52.

Јединица вуче, у сарадњи са оперативном службом, обезбјеђује локомотиву.

Начин на који се испоставља захтјев за интервенцију помоћног воза, односно направа за чишћење снијега, као и њихово отпремање из полазне станице и путовање до мјеста интервенције регулисани су прописима Саобраћајног правилника 2 и посебним упутствима које доноси ЖРС.

Главни задатак помоћног воза по приспјећу на место ванредног догађаја је:

- спасавање свих угрожених лица,
- успостављање саобраћаја на што бржи начин и
- рапчишћавање терена од остатка возила, односно њихових дијелова, као и посљедица ванредних догађаја.

Све ове радове треба изводити са што мање штете.

Радовима на месту интервенције руководи стручни радник јединице вуче.

Када раде на мјесту ванредног догађаја два воза, интервенцију на мјесту удеса води вођа помоћног воза вишег ранга, а ако су истог ранга, вођа помоћног воза на чијој се територији десио ванредни догађај.

Поступак за чишћење снијега на отвореној прузи ради спречавања завејавања и нагомиланања снијега прописан је у Упутству за обезбјеђење саобраћаја у току зиме (333).

Мјере опреза против пожара

Члан 25.

Мјере опреза против пожара, као и поступак када пожар избује прописани су Законом о противпожарној заштити, односно Правилником о заштити од пожара власника вуче.

Дизел и електровучна возила морају бити снабђена одговарајућим бројем ручних апарата за гашење пожара средствима за гашење, сходно одредбама Правилника о опремању жељезничких шинских возила апаратима за гашење пожара (208).

Машиновођа вучног возила дужан је да врши преглед апарата и поступа са њима у складу са овим правилником.

У јединицама вуче у којима се налазе парне локомотиве треба предузети и следеће:

- локомотиве у хали јединице потпалјивати само када стоје својим димњаком под одводним димолуком. Исто тако, помоћне дуваљке на локомотивама под паром у хали јединице отворати само ако је димњак локомотиве тачно под одводним димолуком;

- тендери способних локомотива, осим смјештених, који се налазе у кругу јединице и оних на којима се врши оправка морају бити увијек опремљени;

- чишћење ватре, избацавање пљаке или развијање паре помоћном дуваљком не смије се вршити у близини стоваришта у којима се смјешта лакозапаљив материјал или станице за опремање вучних возила течним горивом;

- за време љета нарочиту пажњу обратити на то да се избјегне паљење усјева, прагова, дрвених дијелова мостова итд. Стога јединице вуче морају строго водити рачуна да пепеларе и варничарке на локомотивама, као и направе за њихово квашење буду у потпуно исправном стању, затим да се цјелисходним мијешањем лакних угљева са тешким спречава бацање варнице.

Све парне локомотиве морају имати типизирани пожарни прикључак на напојној глави или цијевном воду инјектора ради прикључака ватрогасног пријева у случају потребе гашења пожара и локомотива.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 26.

Измјене и допуне правилника доносе се на начин и по поступку како је донесен.

Пратећа упутства за примјену као и измјене и допуне прилога овог правилника доноси генерални директор власника вуче.

Одредбе члана 4. овог правилника о рангирању машиновођа нису од утицаја на одредбе Јединствене номенклатуре занимања, Правилника 644, Правилника 646 и Правилника 2, јер се ти радници сматрају машиновођама, односно машиновођама за маневру.

Члан 27.

Тумачење одредаба овог правилника даје Министарство саобраћаја и веза РС.

Стручно мишљење о одредбама овог правилника и његовог прилога даје Сектор за возна средства ЖРС.

Члан 28.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник за вучу ЈЖ 243, ЗЈЖ бр. 4335/66.

Члан 29.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјењиваће се од 1. марта 2005. године.

Број: 04/340-1664/04
23. децембра 2004. године
Бања Лука

Министар,
Драган Шолаја

Посједање вучних возила по серијама Прилог 1

Р. бр.	Врста вучних возила и серија	Посада вучног возила	Примједба
1	2	3	4
Електролокомотиве			
1.	341	машиновођа	У случају спречања
2.	342	машиновођа	двје локомотиве са
3.	3662	машиновођа	мултиплектомандом:
4.	363	машиновођа	машиновођа само у
5.	441	машиновођа	чеоној кабини, у случају

6.	442	машиновођа	запреге без мултишкко-
7.	461	машиновођа	манде: машиновођа
8.	462	машиновођа	по локомотиви.
Електромоторни возови			
9.	311/315*)	машиновођа и помоћник на челу воза	* У случају спајања двије или три гарнитуре: машиновођа по гарнитуре.
10.	320/315*)		
11.	414/410/415*)	машиновођа	** У случају спајања двије или три гарнитуре, још машиновођа на крају воза.
12.	411/415		
13.	412/416*)		

Дизел -локомотиве

14.	641	машиновођа	*) Уколико вуче воз са краћим крајем, напријед само машиновођа.
15.	642	машиновођа	
16.	643	машиновођа	
17.	644*)	машиновођа и помоћник	
18.	645*)	машиновођа и помоћник	
19.	646*)	машиновођа и помоћник	
20.	661	машиновођа и помоћник	
21.	661-400*)	машиновођа и помоћник	
22.	661-500*)	машиновођа и помоћник	
23.	662	машиновођа	
24.	663*	машиновођа и помоћник	
25.	664*)	машиновођа и помоћник	
26.	665	машиновођа и помоћник	
27.	666	машиновођа	
28.	667	машиновођа	
29.	731	машиновођа	
30.	732	машиновођа	
31.	733	машиновођа	
32.	734	машиновођа	
33.	743	машиновођа	
34.	744	машиновођа	
35.	212	машиновођа	
36.	Rh 2062	машиновођа	

Дизел-моторни возови

37.	610/617*)	2 машиновођа	*) Уколико се спајају двије или више гарнитуре: посада по гарнитуре.
38.	711**)	машиновођа	
39.	712/714	машиновођа	
40.	712/716/714	машиновођа	** Код двије спојене гарнитуре: један машиновођа,
41.	713/715**)	машиновођа	
42.	811/816*)	2 машиновођа	
43.	812/818***)	машиновођа	код три или више спојених гарнитуре: двојица машиновођа.
44.	813/814*	машиновођа	*** Уколико су пинобуси са даљинском командом, дозвољава се машиновођа за двије гарнитуре

Парне локомотиве

45.	20	машиновођа и помоћник	Важи за све парне локомотиве.
-----	----	-----------------------	-------------------------------

46.	51	машиновођа и помоћник
47.	62	машиновођа и помоћник
48.	33	машиновођа и помоћник

Напомена:

Због својих специфичних разлога власник вуче може повећати посаду вучног возила или више спојених вучних возила.

На основу члана члана 34. става 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 11. фебруара 2005. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О ДОПУНИ РЈЕШЕЊА О ДАВАЊУ ОВЛАШЋЕЊА, БРОЈ 02/1-020-1529/04**

1. У Рјешењу о давању овлашћења, број: 02/1-020-1529/04 од 6. децембра 2004. године додаје се тачка 2. која гласи:

"Лицима из тачке 1. Рјешења признаје се право на дневнице и издаци за превоз, које ће сносити министарство које је у судском спору тужена страна."

2. Ово рјешење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-201/05
11. фебруара 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Др Драган Микеревић, с.р.

На основу члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 11. фебруара 2005. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О РАЗРЈЕШЕЊУ ПОМОЋНИКА СЕКРЕТАРА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

1. Драгиња Антељ разрјешава се дужности помоћника секретара Владе Републике Српске са 31. јануаром 2005. године због преласка на другу дужност.

2. Ово рјешење је коначно, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-167/05
11. фебруара 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Др Драган Микеревић, с.р.

На основу члана 34. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98), Влада Републике Српске, на сједници од 11. фебруара 2005. године, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е**О РАЗРЈЕШЕЊУ ПОМОЋНИКА СЕКРЕТАРА ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

1. Соња Божић разрјешава се дужности помоћника секретара Владе Републике Српске са 31. јануаром 2005. године због преласка на другу дужност.

2. Ово рјешење је коначно, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-020-168/05
11. фебруара 2005. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Др Драган Микеревић, с.р.

На основу члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 3/97 и 3/98) и члана 56. ст. 1. и 2. Закона о административној